

Vec C-345/05

Komisia Európskych spoločností

proti

Portugalskej republike

„Nesplnenie povinností členským štátom – Daňová právna úprava – Podmienky oslobodenia príjmu získaného odplatným prevodom nehnuteľností od dane – Články 18 ES, 39 ES a 43 ES – Články 28 a 31 Dohody o Európskom hospodárskom priestore – Koherencia daňového systému – Politika bývania“

Abstrakt rozsudku

Voľný pohyb osôb – Pracovníci – Sloboda usadiť sa – Občianstvo Európskej únie – Daňová právna úprava

(Články 18 ES, 39 ES a 43 ES; Dohoda o EHP, články 28 a 31)

Tým, že ponecháva v platnosti daňovú právnu úpravu, ktorá podriaťuje oslobodenie príjmu získaného odplatným prevodom nehnuteľného majetku určeného na vlastné a trvalé bývanie daňovníka alebo jeho rodiny od dane podmienke, že získaný príjem bude opätovne investovaný do nadobudnutia nehnuteľného majetku na vnútroštátnom území, si členský štát neplní povinnosti, ktoré mu vyplývajú z článkov 18 ES, 39 ES, 43 ES, ako aj z článkov 28 a 31 Dohody o Európskom hospodárskom priestore (EHP).

Daňovník, ktorý sa rozhodne predať nehnuteľnosť používanú na bývanie, ktorú vlastní v tomto členskom štáte, na účely presunu svojho bydliska na územie iného členského štátu a nadobudnutia novej nehnuteľnosti na svoje bývanie, v rámci výkonu práva každého občana Únie voľne sa pohybovať a zdržiavať na území členských štátov, ktorý nachádza, pokiaľ ide o slobodu usadiť sa, osobitné vyjadrenie v článku 43 ES, a pokiaľ ide o voľný pohyb pracovníkov, v článku 39 ES, alebo práv, ktoré mu priznáva článok 28 Dohody o EHP týkajúci sa voľného pohybu pracovníkov a článok 31 Dohody o EHP týkajúci sa slobody usadiť sa, totiž podlieha menej výhodnému daňovému zaobchádzaniu v porovnaní s osobou, ktorá si ponechá bydlisko v dotknutom členskom štáte.

Nevyhnutnosť zachovania koherencie daňového systému nemôže odôvodniť toto rozdielne zaobchádzanie, keďže aby argument založený na takomto zdôvodnení mohol obstáť, je potrebné, aby existovala priama spojitosť medzi predmetnou daňovou výhodou a kompenzáciou tejto výhody prostredníctvom určitého daňového odvodu, ktorá v prejednávacom prípade neexistuje.

Keďže takáto právna úprava je v rozpore s ustanoveniami Zmluvy a Dohody o EHP týkajúcimi sa voľného pohybu osôb, nie je nevyhnutné skúmať oddelene túto právnu úpravu vo svetle článku 56 ods. 1 ES a článku 41 Dohody o EHP, ktoré sa týkajú voľného pohybu kapitálu.

(pozri body 13, 21, 43, 45, bod 1 výroku)

ROZSUDOK SÚDNEHO DVORA (druhá komora)

z 26. októbra 2006 (*)

„Nesplnenie povinnosti členským štátom – Daňová právna úprava – Podmienky oslobodenia príjmu získaného odplatným prevodom nehnuteľností od dane – Články 18 ES, 39 ES a 43 ES – Články 28 a 31 Dohody o Európskom hospodárskom priestore – Koherencia daňového systému – Politika bývania“

Vo veci C-345/05,

ktorej predmetom je žaloba o nesplnenie povinnosti podľa článku 226 ES, podaná 21. septembra 2005,

Komisia Európskych spoločenstiev, v zastúpení: R. Lyal a M. Afonso, splnomocnení zástupcovia, s adresou na doručovanie v Luxemburgu,

žalobkyňa,

proti

Portugalskej republike, v zastúpení: L. Fernandes a J. Menezes Leitão, splnomocnení zástupcovia,

žalovanej,

SÚDNY DVOR (druhá komora),

v zložení: predseda druhej komory C. W. A. Timmermans, sudcovia R. Schintgen, P. Kriš, G. Arestis (spravodajca) a L. Bay Larsen,

generálny advokát: P. Léger,

tajomník: M. Ferreira, hlavná referentka,

so zreteľom na písomnú časť konania a po pojednávaní z 30. marca 2006,

so zreteľom na rozhodnutie prijaté po vypočutí generálneho advokáta, že vec bude prejednaná bez jeho návrhov,

vyhlásil tento

Rozsudok

1 Svojou žalobou Komisia Európskych spoločenstiev navrhuje, aby Súdny dvor určil, že

ponechaním v platnosti daťovej právnej úpravy, ktorá podriaťuje oslobodenie príjmu získaného odplatným prevodom nehnuteľného majetku určného na vlastné a trvalé bývanie daťovníka alebo jeho rodiny od dane podmienke, že získaný príjem bude opätovne investovaný do nadobudnutia nehnuteľného majetku na portugalskom území, si Portugalská republika nespĺnila povinnosti, ktoré jej vyplývajú z článkov 18 ES, 39 ES, 43 ES a článku 56 ods. 1 ES, ako aj z článkov 28, 31 a 40 Dohody o Európskom hospodárskom priestore z 2. mája 1992 (Ú. v. ES L 1, 1994, s. 3; Mim. vyd. 11/052, s. 3, ďalej len „Dohoda o EHP“).

Právny rámec

Dohoda o EHP

2 Článok 6 Dohody o EHP určuje:

„Bez toho, aby bol dotknutý budúci vývoj prípadového práva [judikatúry, – *neoficiálny preklad*] sa ustanovenia tejto dohody, pokiaľ sú zhodné v podstate so zodpovedajúcimi pravidlami Zmluvy o založení Európskeho hospodárskeho spoločenstva a s pravidlami Zmluvy o založení Európskeho spoločenstva uhlia a ocele, a aktmi, ktoré sú prijaté na uplatnenie oboch zmlúv, pri ich vykonávaní a uplatňovaní vykladajú v súlade s príslušnými rozhodnutiami Súdneho dvora Európskych spoločenstiev, ktoré tento dvor prijal pred dátumom podpísania tejto dohody.“

3 Článok 28 Dohody o EHP stanovuje:

„1. Medzi členskými štátmi ES [Európske spoločenstvo] a štátmi EZVO [Európske združenie voľného obchodu] sa zabezpečuje voľný pohyb pracovníkov.

2. Voľný pohyb pracovníkov zahŕňa zrušenie akejkoľvek diskriminácie pracovníkov členských štátov ES a štátov EZVO na základe štátnej príslušnosti, pokiaľ ide o zamestnanie, odmenu za prácu a ostatné pracovné podmienky.

3. S výnimkou obmedzení odôvodnených verejným poriadkom, verejnou bezpečnosťou a ochranou verejného zdravia zahŕňa právo:

- a) uchádzať sa o skutočne ponúkané pracovné miesta;
- b) voľne sa za týmto účelom pohybovať na území členských štátov ES a štátov EZVO;
- c) na pobyt v niektorom z členských štátov ES alebo štátov EZVO za účelom zamestnania v súlade s ustanoveniami zákonov, iných právnych predpisov alebo správnych aktov, ktorými sa upravuje zamestnávanie vlastných štátnych príslušníkov tohto štátu;
- d) po ukončení zamestnania zostať na území členského štátu ES alebo štátu EZVO.

...“

4 Článok 31 ods. 1 Dohody o EHP znie:

„v rámci ustanovení tejto dohody nebudú existovať žiadne obmedzenia ohľadne slobody usadiť sa štátnych príslušníkov členského štátu ES alebo štátu EZVO na území ktoréhokoľvek z týchto štátov. To sa uplatní takisto aj na zakladanie obchodných zastúpení, organizačných zložiek a dcérskych spoločností štátnymi príslušníkmi ktoréhokoľvek členského štátu ES alebo štátu EZVO na území ktoréhokoľvek z týchto štátov.

Sloboda usadiť sa zahŕňa aj právo zaťať a vykonávať samostatnú zárobkovú činnosť, založiť a

vies? podniky, najmä spoločnosti v zmysle druhého odseku článku 34, za podmienok stanovených pre vlastných štátnych príslušníkov právom štátu, v ktorom dochádza k usadeniu sa...“

Vnútroštátna právna úprava

5 Článok 10 zákonníka o dani z príjmu fyzických osôb (Código do Imposto sobre o Rendimento das Pessoas Singulares) schváleného zákonným dekrétom č. 442/88 z 30. novembra 1988 v znení vyplývajúcom zo zákonného dekrétu č. 198/2001 z 3. júla 2001 (*Diário da República* I, séria A, č. 152, z 3. júla 2001, ďalej len „CIRS“) stanovuje:

„1. Príjmom je nadobudnutý zisk, ktorý bez toho, aby bol považovaný za príjem z podnikania a samostatnej zárobkovej činnosti, kapitálu alebo nehnuteľností, vyplýva z:

a) odplatného prevodu vecných práv k nehnuteľnému majetku a zahrnutia majetku v súkromnom vlastníctve do podnikateľskej a samostatnej zárobkovej činnosti vykonávanej samostatne ich vlastníkom;

...

3. Príjem sa považuje za získaný v čase uskutočnenia úkonov stanovených v odseku 1 bez toho, aby boli dotknuté ustanovenia nasledujúcich pododsekov:

a) V prípade prísľubu predaja a kúpy alebo výmeny sa príjem považuje za získaný uskutočnením prevodu alebo nadobudnutím vlastníctva k majetku, ktorý je predmetom zmluvy;

b) V prípade zahrnutia majetku v súkromnom vlastníctve do podnikateľskej a samostatnej zárobkovej činnosti vykonávanej samostatne ich vlastníkom sa príjem považuje za získaný až v čase neskoršieho odplatného prevodu dotknutého majetku alebo vzniku inej skutočnosti, ktorej následkom je zúčtovanie príjmu za analogických podmienok.

4. Príjem podliehajúci IRS [dani z príjmu fyzických osôb] pozostáva:

a) z rozdielu medzi istou hodnotou v čase uskutočnenia a istou hodnotou v čase nadobudnutia kvalifikovanej časti kapitálového zisku alebo v prípadoch stanovených v ods. 1 písm. a), b) a c);

...

5. Od dane je oslobodený príjem pochádzajúci z odplatného prevodu nehnuteľného majetku určeného na vlastné a trvalé bývanie daovníka alebo jeho rodiny za nasledujúcich podmienok:

a) výnos z prevodu je v lehote 24 mesiacov odo dňa uskutočnenia opätovne investovaný do nadobudnutia vlastníctva inej domovej nehnuteľnosti, stavebného pozemku alebo rozostavanej stavby, zväšenia alebo transformácie inej nehnuteľnosti na úplne rovnaký účel, pokiaľ sa nachádza na portugalskom území;

b) výnos z prevodu je použitý na platbu za nadobudnutie uvedené v predchádzajúcom bode, pokiaľ bolo toto nadobudnutie uskutočnené v období predchádzajúcich 12 mesiacov;

c) na uplatnenie ustanovení uvedených pod písm. a) musí daovník vyjadriť zámer opätovného investovania, hoci čiastočného, s uvedením hodnoty, ktorú zamýšľa preinvestovať v daňovom priznaní za rok, v ktorom došlo k prevodu;

d) v prípade opätovného investovania sumy odlišnej od tej, ktorá bola priznaná podľa

predchádzajúceho bodu, je daňovník povinný podať v primeranej lehote po ukončení obdobia 24 mesiacov podľa písmena a) náhradné priznanie s uvedením skutočne preinvestovanej sumy.

6. K oslobodeniu uvedenému v predchádzajúcom odseku nedôjde, ak:

a) pri opätovnom investovaní do nadobudnutia inej nehnuteľnosti nadobúdateľ šesť mesiacov po uplynutí lehoty, v ktorej musí dôjsť k opätovnému investovaniu, nepoužíva uvedenú nehnuteľnosť na svoje bývanie alebo na bývanie členov svojej rodiny;

...“

Konanie pred podaním žaloby

6 Komisia usúdila, že ustanovenia portugalského systému zdaťovania príjmu získaného odplatným prevodom nehnuteľného majetku a najmä článkov 10 ods. 5 CIRS porušujú povinnosti, ktoré Portugalskej republike vyplývajú z článkov 18 ES, 39 ES, 43 ES a článku 56 ods. 1 ES, ako aj z článkov 28, 31 a 40 Dohody o EHP, a vyzvala tento členský štát listom z 20. februára 2003, aby v tomto ohľade predložil svoje pripomienky.

7 Portugalské orgány vyjadrili nesúhlas s tvrdením Komisie uvádzajúc, že sporné ustanovenia CIRS nepredstavujú obmedzenie základných slobôd, nemajú diskriminačný charakter a sú v každom prípade odôvodnené naliehavými dôvodmi všeobecného záujmu a presnejšie ochranou práva na bývanie alebo dôvodmi koherencie vnútroštátneho daňového režimu.

8 Keďže Komisia nepovažovala argumentáciu portugalských orgánov za presvedčivú, vydala 9. júla 2004 odôvodnené stanovisko, v ktorom jednak znovu zopakovala svoju argumentáciu, podľa ktorej portugalská daňová právna úprava týkajúca sa podmienok oslobodenia príjmu získaného odplatným prevodom nehnuteľného majetku je v rozpore s voľným pohybom osôb a kapitálu, a jednak vyzvala Portugalskú republiku, aby prijala opatrenia nevyhnutné na dosiahnutie súladu s týmto stanoviskom v lehote dvoch mesiacov od jeho doručenia.

9 Keďže portugalské orgány v odpovedi na odôvodnené stanovisko naďalej zotrvávali na svojom stanovisku, podľa ktorého vnútroštátna právna úprava odôvodnená cieľmi sociálnej politiky nie je v rozpore s právom Spoločenstva, Komisia sa rozhodla podať predmetnú žalobu.

O žalobe

10 V tejto súvislosti je vhodné pripomenúť, že hoci systém priamych daní patrí do právomoci členských štátov, podľa ustálenej judikatúry Súdneho dvora ho musia členské štáty uskutočňovať v súlade s právom Spoločenstva (pozri rozsudky zo 4. marca 2004, Komisia/Francúzsko, C-334/02, Zb. s. I-2229, bod 21, ako aj z 13. decembra 2005, Marks & Spencer, C-446/03, Zb. s. I-10837, bod 29).

11 Je vhodné preskúmať, či v súlade s tvrdením Komisie ustanovenia portugalskej právnej úpravy týkajúcej sa zdaťovania príjmu získaného odplatným prevodom nehnuteľného majetku a najmä článkov 10 ods. 5 CIRS predstavujú obmedzenia voľného pohybu osôb a kapitálu uvedeného v článkoch 18 ES, 39 ES, 43 ES a článku 56 ods. 1 ES, ako aj v článkoch 28, 31 a 40 Dohody o EHP.

O voľnom pohybe osôb

12 V rámci tohto žalobného dôvodu Komisia v prvom rade tvrdí, že si Portugalská republika nesplnila povinnosti, ktoré jej vyplývajú z článkov 18 ES, 39 ES a 43 ES.

13 V tomto ohľade je potrebné pripomenúť, že článok 18 ES, ktorý všeobecne formuluje právo každého občana Únie voľne sa pohybovať a zdržiavať na území členských štátov, nachádza, pokiaľ ide o slobodu usadiť sa, osobitné vyjadrenie v článku 43 ES (rozsudok zo 7. septembra 2006, N, C-470/04, Zb. s. I-7409, bod 22), a pokiaľ ide o voľný pohyb pracovníkov, v článku 39 ES.

14 V dôsledku toho je vhodné najskôr preskúmať, či článkom 39 ES a 43 ES odporuje ustanovenie vnútroštátnej právnej úpravy, akým je článok 10 ods. 5 CIRS, ktorý podriaďuje oslobodenie príjmu získaného odplatným prevodom nehnuteľného majetku určeného na vlastné a trvalé bývanie daňovníka alebo jeho rodiny od dane podmienkou, že získaný príjem bude opätovne investovaný do nadobudnutia nehnuteľného majetku na portugalskom území.

15 Cieľom ustanovení Zmluvy upravujúcich voľný pohyb osôb je uľahčiť príslušníkom Spoločenstva vykonávanie zárobkovej činnosti akejkoľvek povahy na území Spoločenstva, pričom tieto ustanovenia bránia prijatiu opatrení, ktoré by mohli znevýhodňovať príslušníkov Spoločenstva, ak by chceli vykonávať hospodársku činnosť v inom členskom štáte (pozri rozsudok z 15. septembra 2005, Komisia/Dánsko, C-464/02, Zb. s. I-7929, bod 34 a citovanú judikatúru).

16 Ustanovenia, ktoré štátnemu príslušníkovi členského štátu bránia alebo ho odrádzajú opustiť krajinu pôvodu a využiť tak svoje právo voľného pohybu, preto predstavujú obmedzenia tejto slobody aj vtedy, ak sa uplatňujú nezávisle od štátnej príslušnosti dotknutých pracovníkov (rozsudky z 13. novembra 2003, Schilling a Fleck-Schilling, C-209/01, Zb. s. I-13389, bod 25, ako aj Komisia/Dánsko, už citovaný, bod 35).

17 Z judikatúry Súdneho dvora vyplýva, že hoci cieľom ustanovení týkajúcich sa slobody usadiť sa je podľa ich znenia zabezpečiť zaobchádzanie v hostiteľskom členskom štáte podľa podmienok stanovených pre vlastných štátnych príslušníkov, rovnako bránia aj tomu, aby domovský členský štát zasahoval do slobodného prijatia a výkonu zamestnania niektorého zo svojich štátnych príslušníkov v inom členskom štáte (rozsudok z 12. decembra 2002, De Groot, C-385/00, Zb. s. I-11819, bod 79).

18 Rovnako je tomu aj v prípade ustanovení týkajúcich sa slobody usadiť sa. Podľa uvedenej judikatúry, hoci cieľom týchto ustanovení je podľa ich znenia zabezpečiť zaobchádzanie v hostiteľskom členskom štáte podľa podmienok stanovených pre vlastných štátnych príslušníkov, bránia aj tomu, aby domovský štát zasahoval do usadenia niektorého z jeho štátnych príslušníkov alebo spoločnosti založenej v súlade s jeho právnymi predpismi v inom členskom štáte (rozsudky z 11. marca 2004, De Lasteyrie du Saillant, C-9/02, Zb. s. I-2409, bod 42, a z 23. februára 2006, Keller Holding, C-471/04, Zb. s. I-2107, bod 30).

19 Portugalská republika v prejednávacom prípade tvrdí, že článok 10 ods. 5 CIRS nepredstavuje znevýhodnenie daňovníkov, ktorí chcú preniesť svoje bydlisko mimo portugalského územia. Podľa nej toto ustanovenie priznáva daňovú úľavu *ad hoc* tým, že stanovuje výnimku zo všeobecných pravidiel dane z príjmu. Za týchto podmienok Komisia nemôže oprávnene tvrdiť, že predmetné ustanovenie je v rozpore s článkami 39 ES a 43 ES.

20 Toto tvrdenie musí byť zamietnuté. Hoci článok 10 ods. 5 CIRS nezakazuje daňovníkovi podliehajúcej dani z príjmu v Portugalsku vykonávať zamestnanie v inom členskom štáte alebo vo všeobecnosti výkon svojho práva usadiť sa, napriek tomu môže obmedziť výkon uvedených práv, keďže má odrádzajúci účinok pre daňovníkov, ktorí majú v úmysle predať svoj nehnuteľný majetok a usadiť sa v inom členskom štáte ako v Portugalskej republike.

21 Je totiž zjavné, že daovník, ktorý sa rozhodne predať nehnuteľnosť používanú na bývanie, ktorú vlastní v Portugalsku, na účely presunu svojho bydliska na územie iného členského štátu a nadobudnutia novej nehnuteľnosti na svoje bývanie, podlieha v rámci výkonu práv, ktoré mu priznávajú články 39 ES a 43 ES, menej výhodnému daovému zaobchádzaniu v porovnaní s osobou, ktorá si ponechá bydlisko v Portugalsku.

22 Uvedené rozdielne zaobchádzanie týkajúce sa zdanenia príjmu spôsobilé ovplyvniť majetok daovníka, ktorý má v úmysle presunúť svoje bydlisko mimo územia Portugalska, ho z toho dôvodu môže odradiť od takéhoto presunu.

23 Z toho vyplýva, že podriadením oslobodenia od dane príjmu získaného odplatným prevodom nehnuteľného majetku určeného na vlastné a trvalé bývanie daovníka alebo jeho rodiny podmienke, že získaný príjem bude opätovne investovaný do nadobudnutia nehnuteľného majetku na portugalskom území, ustanovenia CIRS a najmä jeho článok 10 ods. 5 môžu obmedziť voľný pohyb pracovníkov a slobodu usadiť sa, ktoré sú zaručené článkami 39 ES a 43 ES.

24 Z ustálenej judikatúry však vyplýva, že vnútroštátne opatrenia spôsobilé brániť výkonu základných slobôd zaručených Zmluvou alebo robiť tento výkon menej atraktívnym môžu byť napriek tomu prípustné pod podmienkou, že sledujú cieľ všeobecného záujmu, sú vhodné zabezpečiť jeho dosiahnutie a nejdú nad rámec toho, čo je na dosiahnutie nimi sledovaného cieľa nevyhnutné (rozsudky De Lasteyrie du Saillant, už citovaný, bod 49, a N, už citovaný, bod 40).

25 Portugalská republika v tomto ohľade uvádza, že skutočnosť, že z hľadiska funkčnej identity existuje úplná spojitosť medzi prevádzanou nehnuteľnosťou a nehnuteľnosťou nadobudnutou opätovným investovaním sumy z predaja prvej nehnuteľnosti, znamená, že článok 10 ods. 5 CIRS je odôvodnený koherenciou vnútroštátneho daového systému. Existuje totiž priama súvislosť medzi daovou výhodou a vyrubeníím dane v rámci zdanenia týkajúceho sa jedného daovníka.

26 Je opodstatnené pripomenúť, že tvrdenie Portugalskej republiky na jednej strane nevyplýva skutočnosť, že nehnuteľnosť nadobudnutá v inom členskom štáte ako v Portugalsku môže byť rovnako určená na vlastné a trvalé bývanie daovníka, ktorý mal predtým bydlisko v Portugalsku. Okrem toho v rozpore s tvrdením portugalských orgánov v prípade, že táto nehnuteľnosť je nadobudnutá z príjmu z predaja nehnuteľnosti určeného na bývanie daovníka v Portugalsku, uvedené nadobudnutie nahrádza prevedenú nehnuteľnosť a plní v majetku daovníka rovnakú funkciu ako pôvodne vlastnený majetok.

27 Na druhej strane vyplýva z preskúmania článku 10 ods. 5 CIRS, že v rozpore s tým, čo tvrdí v prejednávacom prípade Portugalská republika, uvedená súvislosť medzi výhodou priznanou daovníkovi a jeho zdanením nie je jednoznačná. Budúce zdanenie príjmu sa totiž môže uskutočniť len v prípade, že tento príjem vznikne. Okrem toho, ak si dotknutá osoba zriadi bydlisko na portugalskom území, môže sa odvolávať na oslobodenie stanovené v článku 10 ods. 5 CIRS.

28 Za týchto podmienok nemôžu portugalské orgány tvrdiť, že existuje priama súvislosť medzi daovou výhodou stanovenou uvedeným vnútroštátnym ustanovením a kompenzáciou tejto výhody prostredníctvom určitého daového odvodu.

29 Je nepochybné, že Súdny dvor pripustil, že nevyhnutnosť zachovania koherencie daového systému môže odôvodniť určité obmedzenie výkonu základných slobôd garantovaných Zmluvou.

Aby však argument založený na takomto zdôvodnení mohol obstáť, je potrebné, aby existovala priama spojitosť medzi predmetnou daňovou výhodou a kompenzáciou tejto výhody prostredníctvom určitého daňového odvodu (pozri v tomto zmysle rozsudok Keller Holding, už citovaný, bod 40 a citovanú judikatúru), ktorá v prejednávanej príhode neexistuje.

30 Z predchádzajúceho vyplýva, že tvrdenie, podľa ktorého vnútroštátna právna úprava týkajúca sa zdanenia príjmu z nehnuteľností je skutočne odôvodnená potrebou zachovania koherencie daňového systému, nemôže byť prijatá.

31 Portugalská republika takisto uvádza, že cieľom článku 10 odseku 5 CIRS je zabezpečiť ochranu a udržanie vlastného bývania daňovníka a jeho rodiny, a preto mu garantuje právo na bývanie, ktoré predstavuje ústavne zabezpečené právo.

32 Za predpokladu, že toto tvrdenie môže odôvodniť prekážku voľného pohybu osôb, je potrebné konštatovať, že podmienka opätovného investovania na portugalskom území stanovená v článku 10 ods. 5 CIRS presahuje rámec toho, čo je nevyhnutné na dosiahnutie sledovaného cieľa.

33 Ak totiž cieľom uvedeného vnútroštátneho ustanovenia je zabezpečiť právo na bývanie, tento cieľ možno dosiahnuť bez toho, aby bolo potrebné stanoviť podmienku opätovného investovania na vnútroštátnom území.

34 V tomto ohľade Portugalská republika uvádza, že zrušenie podmienky opätovného investovania príjmu na vnútroštátnom území by mohlo mať za následok nepriame financovanie politiky bývania iných členských štátov.

35 Toto tvrdenie však ani za predpokladu, že je dôvodné, nepreukazuje, že sporné ustanovenie je nevyhnutné na dosiahnutie sledovaného cieľa. Naopak, cieľ zabezpečiť právo na bývanie, uvedený v bode 31 predmetného rozsudku, je dosiahnutý aj v prípade, že sa daňovník rozhodne presunúť svoje bydlisko z Portugalska na územie iného členského štátu. V dôsledku toho uvedená okolnosť nepriameho financovania politiky bývania iných členských štátov vzhľadom na tento cieľ nie je rozhodujúca.

36 Za nepreukázania toho, že sporná vnútroštátna právna úprava, konkrétne článok 10 ods. 5 CIRS, je odôvodnená naliehavými dôvodmi všeobecného záujmu, je potrebné prijať záver, že uvedená právna úprava je v rozpore s článkami 39 ES a 43 ES.

37 Napokon, pokiaľ ide o osoby, ktoré nie sú hospodársky iné, tento záver je z rovnakých dôvodov potrebné uplatniť v súvislosti so žalobným dôvodom týkajúcim sa článku 18 ES.

38 V druhom rade Komisia tvrdí, že Portugalská republika si nespĺnila povinnosti, ktoré jej vyplývajú z článkov 28 a 31 Dohody o EHP týkajúcich sa voľného pohybu pracovníkov a slobody usadiť sa.

39 Ako spresňuje článok 6 Dohody o EHP, ustanovenia tejto dohody, pokiaľ sú v podstate zhodné so zodpovedajúcimi pravidlami Zmluvy a aktmi, ktoré sú prijaté na jej uplatnenie, sa pri ich vykonávaní a uplatňovaní vykladajú v súlade s príslušnými rozhodnutiami Súdneho dvora prijatými pred podpísaním uvedenej dohody.

40 Okrem toho ako Súdny dvor, tak aj Súdny dvor EZVO uznali potrebu dbania o to, aby ustanovenia Dohody EHP v podstate zhodné s ustanoveniami Zmluvy boli vykladané jednotne (rozsudok Keller Holding, už citovaný, bod 48 a citovaná judikatúra).

41 Je však potrebné uviesť, že pravidlá uvedené v článkoch 28 a 31 Dohody o EHP, ktoré

zakazujú obmedzenia slobody pohybu a slobody usadiť sa, sú totožné s pravidlami stanovenými v článkoch 39 ES a 43 ES.

42 Za týchto podmienok musí byť žaloba Komisie považovaná za dôvodnú, pokiaľ ide o žalobný dôvod týkajúci sa porušenia pravidiel vyjadrených v Dohode o EHP, ktoré sa týkajú voľného pohybu osôb.

43 V dôsledku toho je potrebné určiť, že ponechaním v platnosti daňovej právnej úpravy, akou je článok 10 ods. 5 CIRS, ktorá podriaťuje oslobodenie príjmu získaného z odplatného prevodu nehnuteľného majetku určeného na vlastné a trvalé bývanie daňovníka alebo jeho rodiny od dane podmienke, že získaný príjem bude opätovne investovaný do nadobudnutia nehnuteľného majetku na portugalskom území, si Portugalská republika nespĺnila povinnosti, ktoré jej vyplývajú z článkov 18 ES, 39 ES, 43 ES, ako aj z článkov 28 a 31 Dohody o EHP.

O voľnom pohybe kapitálu

44 Komisia okrem toho žiada, aby Súdny dvor určil, že Portugalská republika si nespĺnila povinnosti, ktoré jej vyplývajú z článku 56 ods. 1 ES a článku 40 Dohody o EHP.

45 Keďže sporná právna úprava je v rozpore s ustanoveniami Zmluvy a Dohody o EHP týkajúcimi sa voľného pohybu osôb, nie je nevyhnutné skúmať oddelene túto právnu úpravu vo svetle článku 56 ods. 1 ES a článku 40 Dohody o EHP, ktoré sa týkajú voľného pohybu kapitálu (pozri analogicky rozsudok zo 4. júna 2002, Komisia/Francúzsko, C-483/99, Zb. s. I-4781, bod 56).

O trovách

46 Podľa článku 69 ods. 2 rokovacieho poriadku účastník konania, ktorý vo veci nemal úspech, je povinný nahradiť trovy konania, ak to bolo v tomto zmysle navrhnuté. Keďže Komisia navrhla zaviazať Portugalskú republiku na náhradu trov konania a Portugalská republika nemala úspech vo svojich dôvodoch, je opodstatnené zaviazať ju na náhradu trov konania.

Z týchto dôvodov Súdny dvor (druhá komora) rozhodol a vyhlásil:

1. Ponechaním v platnosti daňovej právnej úpravy, akou je článok 10 ods. 5 zákonníka o dani z príjmu fyzických osôb, ktorá podriaťuje oslobodenie príjmu získaného odplatným prevodom nehnuteľného majetku určeného na vlastné a trvalé bývanie daňovníka alebo jeho rodiny od dane podmienke, že získaný príjem bude opätovne investovaný do nadobudnutia nehnuteľného majetku na portugalskom území, si Portugalská republika nespĺnila povinnosti, ktoré jej vyplývajú z článkov 18 ES, 39 ES, 43 ES, ako aj z článkov 28 a 31 Dohody o Európskom hospodárskom priestore z 2. mája 1992.

2. Portugalská republika je povinná nahradiť trovy konania.

Podpisy

* Jazyk konania: portugalský.